

Visby Allmänna Idrottsklubbs 50-årsjubileum

Vann DM i äppelknyckarbyxor

Av AGE FRANKING

Visby Allmänna Idrottsklubb öppnade dörrarna och stora famnen för arbetarpojkar och präktiga kämpar i november 1929.

En arbetarpojke och präktig kämpe var Gösta »Plåtarn» Eriksson. Numera 67 år – född 1912 – och med gott minne för det som hände runt 30-talet.

»Plåtarn» var en av AIK:s stora profiler under 30-talet och han var med och vann Visby AIK:s första stora DM i fotboll 1932 efter segern över Visby IF i semifinalen och IF Gute i finalen.

Segern över VIF i semifinalen sätter »Plåtarn» mycket högt. Han kom nämligen från Visby IF:s led och hans första match för AIK var just mot sina forna kamrater i VIF.

Det skulle bli flera DM och det skulle också bli en hel del matcher i Gotlandslaget. »Plåtarn» var nämligen den som spelade de flesta landskapsmatcher i AIK innan den nya generationen tog vid och namn som Rune Nilsson och Gösta Svensson med flera kom in i bilden. »Plåtarn» hann med 13 landskapsmatcher och närmast kom Bror Nilsson med nio av spelarna från den gamla stammen.

MÅNGA SPORTER

Det fanns ju många sporter att välja på under den tiden. Alla var också mer eller mindre allätare och sysslade med det mesta. För »Plåtarns» del har det blivit DM-tecken i fotboll, i bandy, i friidrott och i brottning.

En av de roligaste historierna om »Plåtarn» handlar för övrigt om friidrott. Och den har berättats så här:

AIK:s fotbollsspelare höll på att träna samtidigt som det pågick DM i friidrott på Gutavallen. Efter fullbordad träning klädde »Plåtarn» och de övriga om och ställde sig att titta på friidrottarna. En av funktionärerna – »Kina» Pettersson ropade på Gösta och frågade om han inte skulle vara med.

FÖRSTA I FRIIDROTT

– Sagt och gjort, säger »Plåtarn». Det var sommar och fint och jag hade fått nya kläder. Jag stolpade in som jag var klädd i äppelknyckarbyxor och lackskor och fick tag i ett spjut. Vräkte iväg ett kast över 43 meter och vann junior-DM på detta.

Nämnas skall att det här DM:et också var det första för Visby AIK i friidrott. Sedan började ju de stora kanonerna komma med »Storen» Lindfors, Ede Magnusson, Einar Dahlin, Arne Sandin och allt vad de hette.

Vid sidan av fotbollen låg annars bandyn »Plåtarn» varmt om hjärtat.

– Vi var inte så många föreningar som höll på, säger »Plåtarn». Det var AIK, Slite, Klintehamn, Hablingbo och Visby IF mera sporadiskt.

PRÄRIEBUSSAR

– Vi spelade på Klinteviken, ute i Slite, på Svaide och när vi fick ordnat med spolning på Gutavallen. Under kriget ökade också bandyintresset genom alla militärer som kom hit.

Transporter ordnade man då genom så kallade präriebussar och kostnaderna fick man samla ihop till själva. När det var frågan om Svaide blev det cykeln som togs fram och då hade man också egenhändigt tillverkade snöskovlar med sig för att ordna spelbar yta.

– Visst var det jobbigt

många gånger men det var mera kamratskap och skoj på den tiden, menar »Plåtarn».

Ja, det var mycket som var annorlunda på den tiden. Brottningen som i slutet på 1800-talet och början på 1900-talet var mycket populär på Gotland återupptogs i mitten på 30-talet och det var egentligen den sport som gjorde största utvecklingen 1934-35 och 1936.

FULLSPIKADE GALOR

Här fanns det många starka AIK-namn. Som Malte Engström, Karl-Acka Boberg, Putte Sjölund och »Tjadden» Uddin för att nämna några under de åren.

– Vi hade ju fullspikat både på A7 och på dåvarande I27 och I18 när det ordnades tävlingar på den tiden, säger »Plåtarn».

Kraftsporterna var egentligen de stora sporterna då. I boxning figurerade namn som Karl-Gustav Nygren, Erik Bergström, Sven Hansson, Allan Pettersson och Lennart Pettersson innan de nya med Holger Daun i spetsen kom in i bilden.

I tyngdlyftning fanns Einar Hagberg, Göte Widing, »Hilla» Nygren, Seth Nilsson och Gustav Söderling för att nämna några innan de yngre tog vid.

Orientering var också en stor sport. Och att AIK var väl försedd med starka namn där innan det blev utbrytning och SOK Svaide bildades bevisas av namnen Gösta Löfqvist, Robert Ahrling, Ede Magnusson, Georg och Åke Jolby, Einar Dahlin med flera.

ROLIGARE FÖRR

Men vi snubblar in på fotboll gång efter annan. Här är »Plåtarn» i sitt esse. Här finns mycket att orda om. Inte minst skillnaden mellan förr och nu.

– Tänk om dåtidens spelare skulle haft samma chanser som nutidens, säger »Plåtarn». Tänk om »Kina», »Vicka», »Tobben», Othbergarna, Glyn och alla de andra hade haft samma träningsmöjligheter.

– Fotbollen var roligare förr, fastslår »Plåtarn». Inget snack om att den inte gått framåt – det har den gjort. Men det verkar som om allt skall gå så snabbt så att spelarna inte behärskar bollen.

– När vi var ett 30-35-tal grabbar som skulle träna på den tiden då kanske vi hade tre bollar till förfogande. Nu för tiden är det tre man om en boll. Då blev det bara lite konditionsträning och sedan delade vi upp mot två mål för att alla skulle få känna på bollen.

ETT DYNAMITPAKET

Förr i tiden skulle en försvarsspelare vara ett dynamitpaket i kubikform. Aggressiv, hård och snabb. Numera har det här fått ge vika för teknik även om mycket från förr finns med.

En av de största profilerna i Visby AIK på 30-talet var Gösta »Plåtarn» Eriksson. Som ännu kan jonglera lite med bollen trots sina 67 år. (Foto: HANS BLOMBERG).

– Jo, det skulle vara stabila bitar i försvaren. Men då fanns det också fem kedjespelare att tampas med. Nu finns det två – ibland bara en.

»Plåtarn» var ju förebilden för en backklippa förr i tiden. Men han har också med framgång spelat både center och inner. Och han har ett minne från sin centertid också.

ÖVER TVÅ METER

– Det var i landskaps-

matchen 1937 mot Blekinge i Karlshamn som vi vann med 2-1. Blekinge hade en fruktansvärd hejare på centerhalven som jag skulle stängas med. Han var över två meter och bred som en dörr. Men jag lyckades snuva honom en gång och gjorde mål – gissa om det kändes skönt. Det andra målet gjorde för övrigt AIK:aren Bror Nilsson.

Det kan väl också nämnas att »Plåtarn» var mycket snabb

på den tiden.

– Jag tror inte det fanns någon som slog mig i starten någon gång på Gutavallen, säger »Plåtarn». I längden fick jag dock stryk.

– Nu hoppas och önskar jag att AIK skall klara den här div.IV-serien och gå upp i div.III. Vi behöver ett lag i högre serie.

De här slutorden riktar »Plåtarn» till sina yngre kamrater.